

←--- اولویتهای اصلی بنیاد استانداردهای بین‌المللی حسابداری →---

ترجمه: زهرا نوری

E. Liikanen

در رویدادی که از سوی هیئت استانداردهای حسابداری مالزی^۱ (MASB) با همکاری سودبران در ۲۹ ماه ژانویه، همزمان با اولین نشست هیئت امنای بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRSF) در سال ۲۰۱۹ در شهر کوالالامپور برگزار شد، رئیس هیئت امنای بنیاد، آقای یرکی لیکانن (Erkki Liikanen) درباره همکاری کشور مالزی و منطقه آسیا-اقیانوسیه در راستای فعالیتهای بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، سخنرانی کرد و اولویتهای اصلی بنیاد را برشمرد.

مقدمه

مهمانان گرانقدر، خانمها و آقایان، از طرف هیئت امنای بنیاد حضورتان در این رویداد را خوشامد می‌گویم. یرکی لیکانن هشتم و به‌عنوان رئیس هیئت امنای بنیاد استانداردهای بین‌المللی فعالیت می‌کنم. کارکنان هیئت امنای مسئول راهبری و راهبرد بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی هستند و بر فعالیتهای استانداردگذاری هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IASB) نظارت می‌کنند. هیئت امنای بنیاد سالی سه بار در کشورهای مختلف جهان نشست برگزار می‌کند و این هفته برای اولین بار در کوالالامپور شاهد این نشست هستیم. بر خودم لازم می‌دانم ابتدا از وزیر دارایی مالزی آقای توان لیم گوان انگ (Tuan Lim Guan Eng) برای قبول ارائه سخنرانی اصلی در این رویداد قدردانی کنم. همه مشتاق شنیدن نظرهای ایشان هستیم. همچنین از آقای تان سری ازلان زینول (Tan Sri Azlan Zainol)، رئیس بنیاد گزارشگری مالی مالزی و آقای انیک محمد راسلن عبدالرحمان (Encik Mohamed Raslan Abdul Rahman)، رئیس هیئت استانداردهای حسابداری مالزی، برای میزبانی رویداد امشب تشکر می‌کنم. همچنین اجازه دهید از همکاری ارزشمند آقای تان بی لنگ (Tan Bee Leng)، مدیر اجرایی هیئت استانداردهای حسابداری مالزی، قدردانی کنم.

این اولین نشست هیئت امنایی من در مقام ریاست هیئت امنای بنیاد است که پس از ۱۴ سال فعالیت در مقام رئیس بانک مرکزی فنلاند بازنشسته شدم. در این مدت، افتخار این را داشتم که با رئیس پیشین بانک مرکزی مالزی دوست خوبم خانم دکتر تان سری زیتی اختر عزیز (Tan Sri Dr Zeti Akhtar Aziz) همکاری کنم.

مسیر استانداردهای جهانی

پیش از این، زمانی که اتحادیه اروپا^۲ (EU) تصمیم پذیرش و نحوه پذیرفتن استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را مورد توجه قرار داد، به عنوان عضو اتحادیه مشغول به فعالیت بودم. به طور مستقیم در این تصمیم اتحادیه دخالت نداشتم و به جای آن، بر رویکرد اتحادیه در زمینه مقررات اینترنتی نظارت می‌کردم. اما استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و مقررات اینترنتی، چالشهای سیاسی مشابهی را برای اتحادیه اروپا به وجود آوردند. هر دو پیشرفتهای بین‌المللی بودند که به وسیله کارشناسان فنی بیشتر شاغل در بخش خصوصی، ایجاد شده بودند.

هر دو به عنوان راه‌حلهای نوآورانه مبتنی بر بازار در زمینه موضوعهای جهانی شناخته می‌شدند؛ اینترنت به وسیله جریان فرامرزی اطلاعات دیجیتالی، و استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به وسیله جریان فرامرزی اطلاعات مالی. افزون بر این، استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و مقررات اینترنتی ترتیب راهبری جدید مربوط به خودشان را داشتند.

کمیسیون اروپا نیز به طور گسترده‌ای همین دیدگاه را درباره هر دو موضوع داشت. هیئت، تمایلی به تهیه نسخه مقررات اینترنتی مختص به اتحادیه اروپا نداشت و همچنین نمی‌خواست نسخه استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی مختص به اتحادیه اروپا را تهیه کند. این تصمیم هیئت به تهیه طرح اولیه برای پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، کمک کرد که بیشتر مناطق جهان از جمله کشور مالزی نیز دنباله‌رو آن باشند.

تاکنون ۱۴۴ حوزه از ۱۶۶ حوزه بررسی شده، به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را برای کلیه یا بیشتر بنگاههای پذیرفته شده و مؤسسه‌های مالی داخلی، الزامی کرده‌اند. هرچند در این زمینه استثناهای درخور توجهی وجود دارند، اکنون نزدیک به ۹ حوزه از ۱۰ حوزه، استانداردهای بین‌المللی را پذیرفته‌اند که ۹۸ درصد اروپا، ۹۵ درصد آفریقا، ۷۳ درصد آمریکا، و ۱۰۰ درصد خاورمیانه را شامل می‌شود. این ارقام با توجه به زمان به نسبت کوتاه، بسیار درخور توجه هستند.

آسیا و استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

آسیا هم در زمینه پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، بسیار موفق بوده است. یافته‌های پژوهشی هیئت نشان می‌دهد که اکنون سه چهارم حوزه‌های گزارشگری در سراسر منطقه آسیا-اقیانوسیه، به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی را الزامی کرده‌اند. حتی اگر حوزه گزارشگری مانند ژاپن را در نظر بگیریم که اجازه به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را داده، این رقم باز هم بالاتر است. افزون بر این، حوزه‌های مهم باقیمانده مانند چین، هند و اندونزی نیز تا اندازه زیادی با استانداردهای بین‌المللی همسو و برای تکمیل این فرایند، متعهد شده‌اند.

با وجود این، پذیرش گسترده استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در سراسر آسیا، فقط نیمی از این موفقیت است. همان‌طور که خانم تن سری زیتی در بسیاری از سخنرانیهایش گفته است، آسیا باید با تمام توان در تدوین هنجارهای بین‌المللی مشارکت کند؛ به‌ویژه در نهادهای استانداردگذاری، که آسیا ممکن است دیدگاه‌های هر دو بازار نوپدید و توسعه‌یافته را به بحث بگذارد.

ایشان نکته بسیار مهمی را مطرح می‌کند. آسیا منزلگاه بعضی از پویاترین اقتصادهای با رشد بالا در جهان است.

نزدیک به ۴۰ درصد از ۵۰۰ شرکت فهرست **فورچون گلوبال** (Fortune Global) در قاره آسیا قرار دارند که این تعداد بیش از هر منطقه جغرافیایی دیگر است. به همین دلیل، افرادی که مسئول نظارت بر نهادهای استانداردگذاری هستند، باید اطمینان حاصل کنند که دیدگاه‌های کشورهای آسیایی در همه سطوح فرایند نظرخواهی در نظر گرفته می‌شوند.

هنگامی که پای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به میان می‌آید، این موضوع اهمیت بسیار زیادی دارد. دیدگاه‌های کشورهای سراسر منطقه آسیا-اقیانوسیه، در همه سطوح سازمانها و نهادهای مختلف مشورتی هیئت، در نظر گرفته شده‌اند. این منطقه مقر تنها دفتر هیئت در بیرون از لندن است. همچنین، کشورهای آسیایی در گروه اقتصادهای نوپدید، که مالزی یکی از اعضای بنیانگذارش است، و گروه استقرار بنگاه‌های کوچک و متوسط، نمایندگان زیادی دارند. با وجود این، تنوع جغرافیایی فقط تا همین مقدار کارساز است. در نظام استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، بهترین ایده‌ها هستند که صرف نظر از این که برای کدام کشور هستند، برنده استدلال می‌شوند. به گفته **هانس هوگروورست** (Hans Hoogervorst) رئیس هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری، شاهد فعالیت بسیار خوبی در این منطقه و به‌ویژه از سوی هیئت استانداردهای حسابداری مالزی هستیم.

نمونه خوبی از این موضوع، فعالیت هیئت استانداردهای حسابداری مالزی در زمینه نحوه ارزشگذاری داراییهای زیستی خاص است. این هیئت، نکته مهمی را در مالزی و دیگر کشورهای منطقه شناسایی کرد. آنها چند کار پژوهشی عالی انجام دادند و رابطه‌شان با هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری را به‌طور اثربخشی مدیریت کردند؛ به‌گونه‌ای که به اصلاحات استانداردهای بین‌المللی حسابداری شماره ۱۶ و ۴۱ منجر شد. نمونه دیگر، رهبری فکری بسیار خوب هیئت استانداردهای حسابداری مالزی در زمینه حسابداری در مبادلات مالی اسلامی براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی است. از **محمد داتو فیاض عظمی** (Dato Mohammad Faiz Azmi) رئیس پیشین هیئت استانداردهای حسابداری مالزی، بابت خدمت در مقام رئیس گروه مشورتی مالی اسلامی هیئت، سپاسگزاریم.

همچنین از نوآوری جدید هیئت استانداردهای حسابداری مالزی در تشکیل کمیته استقرار و به‌کارگیری استانداردهای گزارشگری مالی مالزی قدرانی می‌کنم. تشکیل این کمیته به‌منظور پاسخ به پرسشهای شرکتهای محلی در خصوص اجرای این استانداردها و اطلاع‌رسانی به هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری در موارد مستلزم رسیدگی بیشتر است.

در سطح منطقه‌ای، گروه استانداردارندگان منطقه آسیا-اقیانوسیه، گروه دیگری که هیئت استانداردهای حسابداری مالزی عضو بنیانگذار آن است، در ترغیب همکاری منطقه‌ای در عرصه‌های مشترک مورد علاقه، و در نظر گرفتن بازخوردها در فرایند استانداردگذاری هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری، پیشرفت مهمی بوده است.

این همکاری منطقه‌ای، بسیار حائز اهمیت بوده است؛ چراکه شرکتهای سراسر آسیا-اقیانوسیه خودشان را برای معرفی استانداردهای بین‌المللی جدید گزارشگری مالی از جمله ابزار مالی، شناخت درآمد، اجاره و به‌تازگی، قراردادهای بیمه، آماده کرده‌اند. امروزه، رهبری **گروه استانداردگذاری آسیا-اقیانوسیه** (AOSSG) با هیئت است. از طرف هیئت امنای بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، از پشتیبانی و همکاری شما سپاسگزارم.

چالشهای آینده

حال، با توجه به سطوح بالای پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در سراسر جهان، چه چیزی باید اولویت هیئت در سالهای آینده باشد؟

در مرحله اول، مهم است که دستاوردهای سالهای اخیر را تثبیت و تقویت کنیم. همه، امروزه شاهد تحولاتی در جهان کنونی

به همراه پیش زمینه چالشهایی برای جهانی شدن و در کنار آن، مشکلاتی از سوی نهادهای چندگانه استانداردگذار جهانی هستیم.

به طور کلی، بنیاد استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی از این فشارها در امان نیست؛ ولی هیئت ممکن است کمتر از بقیه تأثیر پذیرد؛ به طور عمده به دلیل مزایایی که نصیب شرکتها و سرمایه‌گذاران می‌شود، که همه با یک زبان، یعنی زبان گزارشگری مالی پذیرفته شده جهانی و باکیفیت، صحبت می‌کنند.

این موضوع از سوی پاسخ‌دهندگان به مشورتخواهی اخیر درباره «بررسی انطباق کمیسیون اروپا» با گزارشگری شرکتی، تأکید شده است. بیشتر افراد پاسخ‌دهنده با پشتیبانی بلندمدت اتحادیه اروپا، از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی به عنوان استانداردهای جهانی، حمایت می‌کنند. یافته‌های به دست آمده با بازخورد ارزیابی انجام شده در دیگر مناطق جهان، تطبیق بسیار زیادی دارند.

هنگامی که از منظر بلندمدت به این موضوع نگاه شود، دور از انتظار است که عوامل جهانی شدن، از جمله فناوری و جریان آزاد سرمایه بین المللی، کاهش یابند یا این که در جهت مخالف حرکت کنند.

در حقیقت، اهمیت استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی در اقتصاد جهانی به رشد خود ادامه می‌دهد؛ چرا که جامعه و سرمایه‌گذاران به دنبال سطوح هرچه بالاتر شفافیت، پاسخگویی و اثربخشی (مقاصد بیانیه مأموریت هیئت) هستند.

دوم این که، هیئت باید مطمئن شود که استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی در جهان در حال تغییر، مربوط بودن خود را حفظ می‌کنند. استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی کنونی، استانداردهای جهانی گزارشگری مالی پذیرفته شده هستند. با وجود این، سرمایه‌گذاران تنها به صورتهای مالی محض علاقه مند نیستند. آنها همچنین می‌خواهند درباره اطلاعات غیرمالی-تأثیر شرکت بر محیط زیست و پایداری- و انواع ریسکهایی که شرکتها در بلندمدت با آنها مواجه می‌شوند، آگاه باشند.

در حالت آرمانی، آنها می‌خواهند اطلاعات به روش یکنواختی ارائه شود. براساس مقاله **فایننشال تایمز (Financial Times)**، نزدیک به ۷ نفر از ۱۰ مدیر سرمایه‌گذاری اعلام کردند که فقدان اطلاعات باکیفیت بزرگترین چالش در پذیرش معیارهای به اصطلاح اصول اجتماعی، راهبری و زیست محیطی^۵ (ESG) است.

از دید استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی، هیئت استانداردهای بین المللی حسابداری در حال کار روی پروژه‌ای برای به روزرسانی «بیانیه گزارش تفسیری مدیریت» است. گزارش تفسیری مدیریت دارای چارچوب داوطلبانه و گسترده‌ای است که زمینه را برای تهیه صورتهای مالی فراهم می‌آورد. این بیانیه، شرکتها را در تهیه گزارش سالانه فراتر از صورتهای مالی راهنمایی می‌کند و شامل موضوعهایی نظیر مسائل مربوط به توسعه پایدار است که ممکن است بر نتایج مالی آینده بنگاه، اثرگذار باشد. **بیانیه رویه حرفه‌ای (PS)** اصلی در سال ۲۰۱۰ منتشر شد. بنابراین آخرین به روزرسانی، پیشرفتهای صورت گرفته در گزارشگری پایداری یکپارچه، و به ویژه توجه روبه رشد به ارزش آفرینی بلندمدت را نشان می‌دهد.

همچنین، بنیاد در این زمینه مشغول به همکاری با دیگر نهادها از جمله **شورای بین المللی گزارشگری یکپارچه**^۶ است تا مطمئن شویم که از تلاش و پیشرفتهای یکدیگر آگاهیم.

در پایان، مسأله مربوط ماندن در جهان دیجیتال مطرح است. برای سالهای زیادی، بنیاد به منظور پشتیبانی از پروندههای الکترونیکی و استفاده از اطلاعات مالی مطابق با استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی، با تهیه دانشنامه نقش مهمی را در محیط گزارشگری دیجیتال ایفا کرد.

پس از مدت کوتاهی، اکنون شاهد این هستیم که مقررات‌گذاران سراسر جهان به طور کامل پروندههای الکترونیکی را پذیرفته‌اند. البته در این زمینه باید کار بیشتری صورت گیرد.

هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری، به‌تازگی فردی را به‌منظور رهبری تدوین استانداردهای مرتبط با فناوری منصوب کرده است. در قالب بخشی از این کار، هیئت به بررسی چگونگی تأثیر پیشرفتهای فناوری بر نحوه استفاده از اطلاعات مالی و این‌که این موضوع چه معنایی برای راهبرد دانش‌نامه هیئت دارد و نیز چگونگی تأثیر نوآوریهای فناوری محور بر فرایند استانداردگذاری، ادامه می‌دهد.

در عین حال، هیئت به هر آنچه می‌گوید عمل هم می‌کند. بنابراین، بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی «تحول دیجیتال» خودش را شروع کرده است. طی نشست این هفته، هیئت برنامه بلندمدتی را برای بنیاد تدارک دید تا به‌طور کامل سیستمهای فناوری خود را نوسازی کند و در کنار آن، برنامه‌ای برای تهیه نقشه راه در زمینه «تجربه دیجیتالی» برای سودبران سراسر جهان ارائه کند.

پایان

خانمها و آقایان، در پایان از طرف هیئت امنای بنیاد از همه شرکت‌کنندگان بابت صرف وقت و حمایتشان قدردانی می‌کنم. استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، نمونه بزرگی از دستاورد همکاری جمعی کشورها برای حل مشکلات جهانی است. مالزی در بطن این قضیه بوده و تعهدتان در این زمینه بسیار ستودنی است.

پانوشتها:

- 1- Malaysian Accounting Standards Board (MASB)
- 2- European Union (EU)
- 4- Asian-Oceanian Standard-Setters Group (AOSSG)
- 5- Environmental, Social and Governance (ESG)
- 6- International Integrated Reporting Council

منبع:

Liikanen E, Erkki Liikanen in Kuala Lumpur at First Meeting as Trustee Chair, www.ifrs.org, 2019

